

Čtvrtek 13. října 2005

Vzdělávání

69. žádá Komisi, aby se s čínskou vládou dohodla na podpoře vzájemného učení a výměny studentů; dále naléhá na Komisi, aby vytvořila v EU více škol s výukou čínského jazyka, a to s možností stipendií nebo fondů pro studenty z EU, kteří mají zájem o studium čínštiny;

Politický dialog

70. očekává od EU, že současně s rozvojem obchodních vztahů bude pokračovat v intenzivnějším politickém dialogu, sahajícím od záležitostí týkajících se lidských práv k problémům regionální a globální bezpečnosti;

71. lituje, že rychlý hospodářský rozvoj Číny nebyl doprovázen pokrokem v politických a občanských právech pro obyvatelstvo a že oficiální dialog o lidských právech, který EU a Čína vedou od roku 1997 souběžně s jejich rostoucími obchodními a hospodářskými vztahy, nebyl úspěšný; proto zdůrazňuje potřebu odlišného přístupu zahrnujícího vytvoření jasné a účinné politiky podmíněnosti lidskými právy ve vztahu k obecné obchodní politice EU vůči Číně;

72. znovu vyjadřuje svou obavu o situaci v oblasti lidských práv v Číně; uvědomuje si, že situace za posledních patnáct let zaznamenala určitý pokrok; zdůrazňuje, že je třeba dělat mnohem více a je toho názoru, že dialog o lidských právech mezi Čínou a EU by měl být důsledně zlepšován;

Zbrojní embargo

73. upozorňuje na skutečnost, že embargo na prodej zbraní bylo na Čínu uvaleno EU, USA a dalšími zeměmi jako přímý důsledek nelítostného potlačení demokratických manifestací na náměstí Tiananmen v červnu 1989 čínskými orgány; považuje za nevhodné, aby EU embargo zrušila v současné situaci;

*

* *

74. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států a Číny.

P6_TA(2005)0382**Írán****Usnesení Evropského parlamentu o Íránu***Evropský parlament,*

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Íránu, zejména usnesení ze dne 28. října 2004⁽¹⁾ a ze dne 13. ledna 2005⁽²⁾,
- s ohledem na dialog mezi EU a Íránem o lidských právech, který probíhal až do nedávné doby a během něhož vláda Íránu vyjádřila svůj závazek posílit dodržování lidských práv a právního státu,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv OSN a na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a rovněž na Úmluvu OSN o právech dítěte, jichž je Írán smluvní stranou,
- s ohledem na rozhodnutí Íránu ze dne 1. srpna 2005 obnovit úpravu uranu, což je porušením závazků Pařížské dohody, a vzhledem k tomu, že Írán dne 10. srpna 2005 odstranil pečeť z výrobních linek na fluorid uraničitý ve svém závodě na úpravu uranu nedaleko Isfahánu, a že obnovil činnosti týkající se cyklu jaderného paliva,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 174 E, 14.7.2005, s. 190.

⁽²⁾ Úř. věst. C 247 E, 6.10.2005, s. 159.

Čtvrtek 13. října 2005

- s ohledem na rezoluci Rady guvernérů Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) ze dne 11. srpna 2005 o „uplatňování dohody o bezpečnostních zárukách Smlouvy o nešíření jaderných zbraní v Íránské islámské republice“, která naléhá na Írán, aby znovu zastavil veškeré činnosti v souvislosti s obohacování uranu na stejném dobrovolném a právně nezávazném základě, jak o to žádala předchozí rezoluce rady, a aby umožnil generálnímu řediteli znovu umístit pečete, které byly v tomto závodě odstraněny, aniž byla vznesena otázka, zda Írán porušil Smlouvu o nešíření jaderných zbraní,
 - s ohledem na rezoluci Rady guvernérů MAAE ze dne 24. září 2005,
 - s ohledem na závěry Rady o Íránu, zejména ze dne 16. března 2005 a 3. října 2005,
 - s ohledem na 7. výroční zprávu EU o lidských právech (2005), která byla přijata Radou dne 3. října 2005,
 - s ohledem na čl. 103 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že v článku IV Smlouvy o nešíření jaderných zbraní je uvedeno, že žádné z ustanovení Smlouvy nebude interpretováno v neprospěch nezadatelného práva všech smluvních stran Smlouvy na vývoj, výrobu a využívání jaderné energie pro mírové účely bez diskriminace a v souladu s čl. I a II Smlouvy,
- B. vzhledem k tomu, že Írán uznal vůči EU-3 (Německo, Francie a Spojené království), že bude dodržovat dodatkový protokol ke Smlouvě o nešíření jaderných zbraní, přestože jej neratifikoval,
- C. vzhledem k tomu, že podle MAAE Írán během delšího časového období nesplnil v řadě případů své závazky vyplývající z dohody o bezpečnostních zárukách v rámci Smlouvy o nešíření jaderných zbraní v oblasti podávání informací o jaderném materiálu, jeho zpracování a použití a nahlášení zařízení, kde je tento materiál zpracováván a skladován,
- D. vzhledem k tomu, že v předchozích usneseních MAAE vyjádřila svou nejistotu o důvodech, které vedly Írán k zanedbání důležitých oznámení, a zdůraznila své obavy v souvislosti s pokračujícími nedostatky ve svém chápání mnoha aspektů íránského jaderného programu týkajících se šíření jaderných zbraní,
- E. vzhledem k tomu, že MAAE zdůraznila, že úplné a trvalé přerušení všech činností Íránu v oblasti obohacování uranu nahlášené MAAE dne 14. listopadu 2004 jako dobrovolné, právně nezávazné opatření na posílení důvěry, které ověří MAAE, je nezbytné k řešení existujících problémů,
- F. vzhledem k tomu, že po přerušení rozhovorů s EU-3 v srpnu 2005 Írán obnovil provoz ve svém závodě na úpravu uranu v Isfahánu, odstranil pečete umístěné generálním ředitelem MAAE na výrobní linky v tomto závodě, avšak samotné obohacování uranu neobnovil,
- G. vzhledem k tomu, že MAAE dne 11. srpna 2005 oznámila, že dříve objevená kontaminace íránského jaderného zařízení vysoce obohaceným uranem má původ v Pákistánu,
- H. vzhledem k tomu, že přestože Rada guvernérů MAAE ve své rezoluci ze dne 24. září 2005 dospěla k závěru, že obavy týkající se íránského jaderného programu spadají do působnosti Rady bezpečnosti OSN, požádala svého generálního ředitele, aby nadále usiloval o uplatnění předchozích rozhodnutí a o pokrok v jednáních s Íránem,
- I. vzhledem k tomu, že díky rozšířeným kontrolním pravomocím vyplývajícím z dodatkového protokolu ke Smlouvě o nešíření jaderných zbraní, je Írán zemí, v níž MAAE uskutečnila za poslední dva roky nejvíce inspekci, a že došlo k obnovení činnosti v Isfahánu, zdůrazňuje význam ratifikace, jež je od Íránu požadována,

Čtvrtek 13. října 2005

- J. vzhledem k tomu, že vztahy EU s Íránem byly v posledních letech založeny na trojvrstevném přístupu, a to sice na obchodních jednáních a dohodě o spolupráci, na politickém dialogu a dialogu o lidských právech, a vzhledem k tomu, že tyto tři aspekty od sebe nelze oddělit,
- K. vzhledem k tomu, že situace v Íránu, pokud jde o uplatňování základních občanských práv a politických svobod, se od prezidentských voleb v červnu 2005 dále zhoršila, a to navzdory závazkům íránské vlády prosazovat všeobecné hodnoty,
- L. vzhledem k tomu, že organizace Amnesty International a Human Rights Watch v posledních několika měsících stále častěji přinášejí zprávy o porušování lidských práv v Íránu,
- M. vzhledem k tomu, že přibývá zpráv o popravách a testech smrti, zejména pro mladistvé delikventy a příslušníky menšin, což je ve zjevném rozporu s mezinárodně uznávanými kritérii a standardy,
- N. znepokojen zejména přibývajících zprávami o svévolném zatýkání a hrozbách namířených proti novinářům, internetovým novinářům a autorům webových deníků, konkrétně Ahmandu Seraajeeovi, který byl zatčen dne 30. června 2005, a připomínaje pokračující věznění dalších novinářů pouze z toho důvodu, že využívali svého práva na svobodu projevu, konkrétně Akbara Ganji, který byl uvězněn před více než pěti lety spolu s dalšími 17 íránskými novináři a který je následkem 60-denní hladovky ve velmi špatném zdravotním stavu a jehož ženě k němu byl zakázán přístup,
- O. znepokojen uvalením samovazby na právníka Abdolfattaha Soltaniho, který je zadržován od 30. července 2005 a který vystoupil jako host v EP jakožto zakládající člen Centra obránců lidských práv,
- P. vzhledem k tomu, že se Írán dosud nepřipojil k Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen,
- Q. velmi znepokojen nedostatečnou spoluprací Íránu ve věci dialogu mezi EU a Íránem o lidských právech, který probíhal až do nedávné doby, a vzhledem k tomu, že neexistují žádné signály, že by Írán plnil svůj závazek z tohoto dialogu posílit dodržování lidských práv a právního státu v Íránu,

Otázky jaderného programu

1. s radostí vítá snahu EU-3 o nalezení řešení jaderné roztržky s Íránem prostřednictvím jednání, zdůrazňuje důležitou úlohu, kterou by měla hrát MAAE a naléhavě vyzývá, aby její možnosti kontrol a inspekcí byly naplno využívány;
2. plně podporuje rezoluci přijatou Radou guvernérů MAAE dne 24. září 2005, která kritizuje Írán za nedodržování statutu MAAE a zdůrazňuje z toho plynoucí nedůvěru k tomu, že íránský jaderný program je určen výlučně pro mírové účely;
3. důrazně žádá Írán, aby obnovil úplné a trvalé pozastavení všech aktivit souvisejících s obohacováním uranu, včetně zkoušek nebo provozu v závodu na úpravu uranu v Isfahánu, a umožnil generálnímu řediteli MAAE znovu umístit v tomto závodě pečeti MAAE, které v něm byly sejmuty;
4. dále Írán důrazně žádá, aby maximálně spolupracoval s inspektory MAAE a prováděl průhledná opatření, které překračují rámec formálních požadavků dohody o bezpečnostních zárukách a dodatkového protokolu ke Smlouvě o nešíření jaderných zbraní a které zahrnují přístup k osobám, dokladům týkajícím se nákupu, zařízení dvojího použití, určitých vojenských provozů a pracovišť výzkumu a vývoje;
5. dále Írán důrazně žádá, aby znovu přezkoumal rozhodnutí o stavbě výzkumného reaktoru na těžkou vodu a neprodleně ratifikoval a v plném rozsahu plnil závazky dodatkového protokolu ke Smlouvě o nešíření jaderných zbraní, protože tato opatření by napomohla posílení důvěry ve výlučně mírový charakter íránského jaderného programu;

Čtvrtek 13. října 2005

6. důrazně žádá Írán, aby využil čas před dalším zasedáním Rady guvernérů MAAE v listopadu 2005 k obnovení rozhovorů se zeměmi EU-3 v dobré víře, bez nátlaku a hrozeb;
7. důrazně podporuje závěry Rady o Íránu ze dne 3. října 2005, především pokračující podporu EU diplomatickému řešení mezinárodních problémů v souvislosti s íránským jaderným programem v zájmu uklidnění situace;
8. vyzývá vládu Spojených států amerických, aby aktivně podporovala jednání mezi EU-3 a Íránem tím, že Íránu poskytne bezpečnostní záruky;
9. vítá prohlášení ministra zahraničí Spojeného království a úřadujícího předsedy Rady Jacka Strawa dne 28. září 2005 v Brightonu, v němž uvedl, že nehledě na poznámky prezidenta USA George Bushe o tom, že „všechny možnosti zůstávají otevřeny“, ani Spojené státy, ani Evropa neuvažují o vojenském zásahu proti Íránu z důvodů jeho kontroverzního jaderného programu, protože tím by se problém nevyřešil;
10. domnívá se, že Írán má podle článku IV Smlouvy o nešíření jaderných zbraní právo na realizaci jaderného programu a podporuje návrhy EU na spolupráci s Íránem v oblasti využití jaderné energie pro mírové účely;
11. lituje, že v současné době je se státy, které mají jaderné zbraně, zacházeno jinak než s těmi, které je nemají, což bude možné zvrátit pouze pomocí věrohodných kroků vedoucích k jadernému odzbrojení, a vyzývá EU, aby se ujala iniciativy ve snaze vyvést jednání o jaderném odzbrojování ze současné slepé uličky;
12. zdůrazňuje význam spolupráce s USA, Ruskem, Čínou a nezúčastněnými zeměmi s cílem vzít v úvahu doplňující koncepty (jako je návrh Jihoafrické republiky) a dosáhnout s Íránem komplexní dohody o jeho jaderných zařízeních a jejich použití, při zohlednění íránských bezpečnostních zájmů; znovu zdůrazňuje, že by se nemělo uvažovat o žádné z možností vojenského řešení současné krize;
13. domnívá se, že taková komplexní dohoda by pomohla zajistit udržitelný systém bezpečnosti oblasti zahrnující Indii, Pákistán a další jaderné mocnosti, a domnívá se, že Írán — jako země hrající v této oblasti významnou roli — by měl převzít svou odpovědnost a přispět k tomu, aby byl Střední východ oblastí bez zbraní hromadného ničení;
14. vyzývá Radu, aby navrhla iniciativu týkající se bezpečnosti celé oblasti, aby se zabránilo rozrůstání a všem zdrojům konfliktu;
15. zdůrazňuje, že uzavření dohody o spolupráci a obchodu mezi Íránem a EU závisí na podstatném zlepšení situace v oblasti lidských práv v Íránu a na plné spolupráci Íránu s MAAE a na objektivních zárukách ohledně mírového charakteru jeho jaderného programu;

Lidská práva

16. důrazně odsuzuje tresty smrti a popravu mladistvých delikventů a příslušníků menšin, kteří jsou v řadě případů trestáni za sexuální chování a sexuální orientaci, tedy za jednání, které není podle mezinárodních právních norem trestné a vyzývá íránské úřady, aby dodržovaly mezinárodně uznávané právní záruky týkající se mimo jiné nezletilých;
17. vyzývá íránské úřady, aby okamžitě zastavily všechny popravu mladistvých delikventů a zabránily dalšímu používání trestů smrti, zejména u nezletilých, a aby především nevykonaly trest smrti v případě nezletilých Milada Bakhtiariho – 17 let, Husseina Haghiho – 16 let, Jusseina Taranjiho – 17 let, Farshada Saeediho – 17 let, a Saeeda Khorramiho – 16 let;
18. důrazně vyzývá íránské úřady, aby dodržovaly ustanovení Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Úmluvu o právech dítěte OSN, podle nichž nesmí být trest smrti uložen za zločiny spáchané osobami, které v době spáchání zločinu byly mladší 18 let, a požaduje proto, aby byl v Íránu věk pro právní odpovědnost nezletilých osob změněn na 18 let;

Čtvrtek 13. října 2005

19. odsuzuje zacházení s menšinami, jako jsou např. Kurdové, kteří tvoří 9 % celkového počtu obyvatelstva a kteří jsou diskriminováni a pronásledováni kvůli svému náboženskému přesvědčení a etnickému původu, a obyvatelé oblasti kolem města Ahwaz, hlavního města provincie Chuzestán ovládané etnickými Araby, kteří jsou, jak uvádí Miloon Kothari, zvláštní zpravodaj OSN pro záležitosti přiměřeného bydlení, ze svých vesnic vysídlováni;

20. odsuzuje zatýkání a věznění internetových novinářů a autorů webových deníků a současné cenzurování mnoha online publikací, webových deníků a internetových stránek, a také nedávná svévolná zatčení novinářů a přísné omezování sdělovacích prostředků v Íránu, a proto vyzývá íránské úřady, zejména íránský parlament, aby splnily své závazky vyplývající z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a aby především umožnily svobodné vyjadřování názorů na internetových stránkách, ve webových denících a v tisku;

21. požaduje, aby předsednictví Rady a diplomatictí zástupci členských států v Íránu neodkladně podnikly společné kroky týkající se výše uvedených záležitostí, zejména pokud jde o okamžité propuštění novinářů, internetových novinářů a autorů webových deníků, kteří jsou stíháni nebo odsouzeni za trestné činy týkající se veřejného vyjadřování názorů v tisku;

22. vyzývá íránské úřady, aby zejména bezpodmínečně propustily Akbara Ganjiho, který má po více než pěti letech vězení a 60 dnech protestní hladovky podlomené zdraví, a který si ze svého šestiletého trestu za trestný čin týkající se veřejného vyjadřování názorů v tisku již odpykal pět a půl roku, a aby propustily rovněž právníka Abdolfattaha Soltaniho, který je zadržován od 30. července 2005;

23. vyzývá zástupce členských států v Teheránu, aby naléhavě požádaly íránské úřady o poskytnutí podrobných informací o situaci Akbara Ganjiho a o povolení jej navštívit;

24. důrazně žádá Írán, aby podepsal Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen a odsuzuje zvyšující se počet zatýkání a trestání žen z důvodů nedodržení řádného zahalení;

25. vyzývá Írán, aby obnovil dialog EU-Írán o lidských právech s Evropskou unií a dále vyzývá Radu a Komisi, aby pozorně sledovaly vývoj v Íránu a aby také v rámci tohoto dialogu upozorňovaly na konkrétní případy porušování lidských práv;

26. vyzývá Komisi, aby účinně využila Evropskou iniciativu pro demokracii a lidská práva k zintenzívnění kontaktů a spolupráce s íránskou občanskou společností a nezávislými sdělovacími prostředky, a aby kromě toho spolu s Evropským parlamentem podpořila demokracii a dodržování lidských práv v Íránu;

27. žádá Radu, aby zvažila, jakým způsobem se může Evropský parlament zapojit do procesu pravidelné aktualizace společného postoje Rady č. 2001/931/SZBP ze dne 27. prosince 2001 o použití konkrétních opatření k boji proti terorismu, při zohlednění vývoje od roku 2001;

*

* *

28. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi, vysokému představiteli pro SZBP, vládám a parlamentům členských států EU a států uvedených v tomto usnesení, řediteli MAAE, Komisaři pro lidská práva OSN, předsedovi Nejvyššího soudu v Íránu, íránské vládě a Majlisu.